

M.e.r.-beoordelingsbesluit

1. Inleiding

Op 6 maart 2015 hebben wij van [REDACTED] (hierna te noemen [REDACTED], Molenkampweg 20-22, 9541 TL Vlagtwedde een mer-aanmeldingsnotitie ontvangen ten behoeve van het veranderen van hun melkrundveebedrijf.

Voor de veranderingen is gelijktijdig met het indienen van de mer-aanmeldingsnotitie een aanvraag omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ingediend voor de volgende activiteiten:

- handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (artikel 2.1, lid 1, onder c, Wabo);
- het oprichten en in werking hebben van een inrichting (artikel 2.1, lid 1, onder e, Wabo).

Bij brief d.d. 30 april 2015 hebben wij initiatiefnemer verzocht de mer-aanmeldingsnotitie en de aanvraag omgevingsvergunning aan te vullen. De aanvullende stukken hebben wij d.d. 5 juni 2015 ontvangen.

Aan de hand van de mer-aanmeldingsnotitie hebben wij beoordeeld of bij de voorbereiding van het besluit op de aanvraag om omgevingsvergunning voor deze activiteiten, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben, een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. De mer-beoordeling zelf houdt derhalve geen besluit in op de aanvraag. Beoordeling of het initiatief kan worden vergund vindt plaats bij de besluitvorming op de aanvraag omgevingsvergunning.

2 Locatie en beschrijving van de voorgenomen activiteiten

2.1 Locatie

Het melkrundveebedrijf is gevestigd op de percelen Molenkampweg 20 en Molenkampweg 22 te Vlagtwedde. De locatie is kadastraal bekend onder gemeente Vlagtwedde, sectie M, nrs. 857, 1221, 1220 en 1244.

2.2 Beschrijving van de voorgenomen activiteiten

Voor het huidige bedrijf is bij besluit van ons college d.d. 20 mei 1980, no. 54 en bij besluit d.d. 28 mei 1996, no. 6, respectievelijk een oprichtingsvergunning ingevolge de Hinderwet en een veranderingsvergunning ingevolge de Wet milieubeheer verleend. Met de inwerkingtreding van het Besluit landbouw milieubeheer d.d. 6 december 2006, zijn deze vergunningen van rechtswege komen te vervallen en is het bedrijf onder de werkingssfeer gekomen van het Besluit landbouw milieubeheer. Dit besluit is per 1 januari 2013 geïntegreerd in het Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit). Op grond van het Activiteitenbesluit is d.d. 17 juni 2013 een melding gedaan voor het uitbreiden van het melkrundveebedrijf met een nieuwe melkrundveestal en het veranderen van de bestaande melkrundveestal in een stal voor het houden van jongvee. Op grond van deze melding mogen onderstaande, in tabel 1 genoemde, aantallen dieren op het melkrundveebedrijf worden gehouden.

Tabel 1 Huidige veestapel

Stal en Diersoort	Rav code	Aantal	NH ₃ /dier/jaar	Totaal NH ₃	Fijn stof g/dier/jaar	Totaal Fijn stof g/jaar
melkrundveestal melkrundvee	A.1.12.2	198	9,5	1.881	148	29.304
jongveestal jongvee	A.3	140	3,9	546	38	5.320
				2.427		34.624

De nieuwe melkrundveestal is inmiddels gebouwd. In afwijking van de melding zijn in deze stal andere stalsystemen geplaatst met een lagere ammoniakemissie, zijn 9 extra dierplaatsen

voor melkrundvee gecreëerd en is verder in afwijking van de melding een mestscheidingsinstallatie geplaatst waarmee de dikke van de dunne mestfractie wordt gescheiden.

is voornemens in de nieuwe melkrundveestal 44 extra dierplaatsen voor het houden van melkrundvee te realiseren. Samen met de inmiddels gerealiseerde dierplaatsen kunnen in de stal dan 251 melkkoeien worden gehouden. Daarnaast bestaat het voornemen om het aantal stuks jongvee uit te breiden met 45 stuks. Er komen drie extra jongveeplaatsen in de jongveestal en voor de overige 42 bestaat het voornemen om aan de oostzijde van de jongveestal een kalvertuin in te richten waarin het jongvee wordt ondergebracht in zogenaamde kalveriglo's. Een foto van een degelijke kalvertuin is opgenomen op blz. 9 van de mer-aanmeldingsnotitie.

In onderstaande tabel 2 staat de gewenste bedrijfsomvang weergegeven.

Tabel 2 Gewenste veestapel

Stal en Diersoort	Rav code	Aantal	NH ₃ /dier/jaar	Totaal NH ₃	Fijn stof g/dier/jaar	Totaal Fijn stof g/jaar
melkrundveestal melkrundvee	A.1.18.2	168	7,7	1.293,6	148	24.864
	A.1.20.2	83	7,9	655,7	148	12.284
jongveestal jongvee	A.3	143	3,9	557,7	38	5.434
kalvertuin jongvee	A.3	42	3,9	163,8	38	1.596
				2.670,8		44.178

Door de voorgenomen uitbreiding van het aantal stuks melkrundvee valt het melkrundveebedrijf niet meer onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Om de gewenste uitbreiding te kunnen realiseren is daarom, voor het gehele melkrundveebedrijf, een oprichtingsvergunning ingevolge artikel 2.1, lid 1, sub e, onder 1° en 3° van de Wabo aangevraagd. De aanvraag strekt er tevens toe de ten opzichte van de melding doorgevoerde veranderingen te legaliseren.

Voor het melkrundveebedrijf geldt het Bestemmingsplan Buitengebied. De percelen Molenkampweg 20-22 waarop het melkrundveebedrijf is gelegen hebben daarin de bestemming "Agrarisch - 1".

Ten behoeve van de bouw van de nieuwe melkrundveestal is bij ons besluit d.d. 25 juni 2013 het ter plaatse geldende bestemmingsplan, met toepassing van artikel 3.6 van de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO), gewijzigd. Op grond van de regels van dit bestemmingsplan mogen maximaal 200 melk- of kalfkoeien of 340 stuks vrouwelijk jongvee worden gehouden of gecombineerd maximaal 340 melk- of kalfkoeien en vrouwelijk jongvee.

De gewenste uitbreiding is daarmee in strijd. Om de gewenste uitbreiding te kunnen realiseren is daarom tevens omgevingsvergunning gevraagd voor de activiteit: handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (artikel 2.1, lid 1, onder c van de Wabo).

beoogt met de voorgenomen uitbreiding efficiënter melk te produceren. Met een relatief kleine investering kan de cashflow van het bedrijf aanzienlijk worden vergroot waardoor het rendement van de gedane investeringen groter wordt.

De mer-aanmeldingsnotitie is ingediend omdat het voorgenomen initiatief mer-beoordelingsplichtig is op grond van artikel 7.2, lid 1, onder b en lid 4 van de Wet milieubeheer. De activiteit is genoemd in de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage in onderdeel D, categorie 14 "de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van meer dan:

- 200 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien;
- 340 stuks vrouwelijk jongvee;
- 340 stuks melk-, kalf- en zoogkoeien en vrouwelijk jongvee".

3 Procedure

De in de artikelen 7.16 tot en met 7.18 van de Wet milieubeheer omschreven procedure is gevolgd.

4 Overwegingen

4.1 Toetsingscriteria

In het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) 1994 zijn in de bijlage, onderdeel D, activiteiten opgenomen, waarbij op grond van de Wet milieubeheer een beslissing moet worden genomen of bij de voorbereiding van het betrokken besluit voor die activiteit(en), vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben, een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. Bij de beslissing omtrent het vorenstaande houdt het bevoegd gezag op grond van artikel 7.17 van de Wet milieubeheer rekening met de in Bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven omstandigheden. Die omstandigheden hebben betrekking op:

- I. de kenmerken van de projecten
- II. de plaats waar het project wordt verricht
- III. de kenmerken van het potentiële effect van het project

In de aanmeldingsnotitie is naar onze mening voldoende informatie verstrekt om aan de hand van de bovengenoemde criteria tot een oordeel te komen of er wel of geen milieueffectrapport moet worden opgesteld. Bovengenoemde omstandigheden zijn in de onderstaande aspecten verwerkt:

1. effecten op mensen, dieren en planten;
2. effecten op bodem en grondwater;
3. effecten op oppervlaktewater en doelmatig beheer van afvalwater;
4. effecten op een doelmatig beheer van afvalstoffen;
5. effecten op verbruik van energie en grondstoffen;
6. effecten op landschappelijk, natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarden;
7. gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
8. het grensoverschrijdend karakter van de effecten;
9. cumulatie met andere projecten;

4.2 Effecten op mensen, dieren en planten

4.2.1 Geur

Binnen het melkrundveebedrijf laten zich de volgende geurbronnen onderscheiden:

- het houden van dieren in de stallen;
- opslag kuilvoer;
- opslag vaste mest;
- mestscheidingsinstallatie.

4.2.1.1 Het houden van dieren op stal

De Wet geurhinder en veehouderij vormt het exclusieve toetsingskader voor het beoordelen van geurhinder veroorzaakt door het houden van dieren op stallen en de mest die in mestkelders onder de stallen wordt opgeslagen.

In de Wet geurhinder en veehouderij wordt onderscheid gemaakt tussen geurgevoelige objecten gelegen in de bebouwde kom en gelegen buiten de bebouwde kom. Geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom worden minder tegen geurhinder beschermd dan geurgevoelige objecten in de bebouwde kom. Verder geldt dat voor bepaalde diercategorieën de geurbelasting moet worden berekend en dat voor bepaalde diercategorieën vaste afstanden in acht genomen moeten worden.

Voor het houden van melkkoeien en vrouwelijk jongvee (tot 2 jaar) dienen, ongeacht het aantal dieren dat wordt gehouden, onderstaande vaste afstanden in acht genomen te worden:

- 100 meter tot geurgevoelig object in bebouwde kom (gemeten vanaf emissiepunt stal);
- 50 meter tot geurgevoelig object buiten de bebouwde kom (gemeten vanaf emissiepunt stal);
- 50 meter tot geurgevoelig object in bebouwde kom (gemeten vanaf de hoek stal);
- 25 meter tot geurgevoelig object buiten de bebouwde kom (gemeten vanaf de hoek stal).

In onderstaande tabel 3 zijn de afstanden tot de in de omgeving van de inrichting gelegen geurgevoelige objecten weergegeven:

Tabel 3 Afstand tot geurgevoelige objecten in de omgeving

Geurgevoelig object	Afstand in meters	Stal waarop afstand is gemeten
Molenkampweg 16	124	melkrundveeststal
Molenkampweg 18	82	melkrundveeststal
Molenkampweg 19	82	jongveeststal
Molenkampweg 26	50	jongveeststal
Molenkampweg 28	60	jongveeststal
Harpelerweg 37a	88	jongveeststal

Bij besluit d.d. 24 juni 2014, onder no. B14, hebben wij in een beleidsregel met daarbij behorende kaart de grens van de bebouwde kom in de zin van de Wet geurhinder en veehouderij vastgelegd. Volgens deze kaart worden de geurgevoelige objecten Molenkampweg 16, 18 en 19 aangemerkt als geurgevoelige objecten gelegen buiten de bebouwde kom. De overige geurgevoelige objecten worden daarin aangemerkt als geurgevoelige objecten gelegen in de bebouwde kom van buurtschap Harpel.

Zowel bij de beoordeling van de laatste melding op grond van het Activiteitenbesluit voor de bouw van de nieuwe melkrundveeststal als bij het vaststellen van het daarvoor noodzakelijke wijzigingsplan ex artikel 3.6 WRO, zijn alle in de omgeving van de inrichting gelegen geurgevoelige objecten aangemerkt als gelegen buiten de bebouwde kom.

Uitgangspunt bij het vaststellen van de beleidsregel was dat bestaande bedrijven niet door de aanwijzing van de bebouwde kommen in de zin van de Wet geurhinder en veehouderij zouden worden beperkt in hun mogelijkheden en dat er geen knelpunten zouden ontstaan.

Door de vaststelling van de bebouwde kom grens vormt het melkrundveebedrijf thans een geurknelpunt en is de voorgenomen uitbreiding in strijd met de Wet geurhinder en veehouderij en zou diens gevolg daarvan de gevraagde omgevingsvergunning niet kunnen worden verleend. De conclusie is dat de beleidsregel voor wat betreft de geurgevoelige objecten in Harpel niet overeenkomstig de gehanteerde uitgangspunten is vastgesteld.

Het begrip bebouwde kom kan volgens de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet geurhinder en veehouderij worden omschreven als het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijfsfunctie heeft en waarin veel mensen per oppervlakte-eenheid ook daadwerkelijk wonen of verblijven. De grens van de bebouwde kom wordt niet bepaald door de wegenverkeerswetgeving, maar door de aard van de omgeving. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur (Kamerstukken II 2005-2006, 30 453, nr. 3, blz. 17 en 18).

De melkrundveehouderij ligt aan rand van Harpel. Harpel is een kleine woonkern (gehucht) in het agrarische buitengebied van de gemeente. Rond Harpel liggen hoofdzakelijk gronden bestemd voor de landbouw. De kern van Harpel ligt rond de kruising Molenkampweg-Harpelerweg. In de kern van Harpel liggen, in linten langs voornoemde wegen, verspreid ca. 23 woningen, een voormalige school welke thans tijdelijk weer in gebruik is genomen, een buurthuis en enkele (voormalige) bedrijfsgebouwen.

Over het begrip bebouwde kom in de zin van de Wet geurhinder en veehouderij is veel jurisprudentie verschenen. Op basis van deze jurisprudentie (o.a. RvS, zaaknummer 200902661/1/M2, d.d. 25 november 2009 en RvS, zaaknummer 201106300/2/R4, d.d. 15 augustus 2012) moet worden geconcludeerd dat de woningen in buurtschap Harpel als geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom moeten worden aangemerkt. De beleidsregel is op dit punt derhalve niet in lijn met de heersende jurisprudentie.

Het vorenstaande is voor ons reden de woningen in buurtschap Harpel niet aan te merken als geurgevoelige objecten gelegen in de bebouwde kom. In onze vergadering van 28 april 2015 hebben wij daarom besloten om de vastgestelde beleidsregel in die zin te gaan wijzigen opdat de woningen in buurtschap Harpel niet als geurgevoelige objecten gelegen in de bebouwde kom worden aangemerkt en hebben wij, vooruitlopend op de vaststelling van het definitieve wijzigingsbesluit, besloten, op grond van artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht, voor dit geval, af te wijken van de vastgestelde beleidsregel.

Door de woningen in buurtschap Harpel aan te merken als woningen gelegen buiten de bebouwde kom wordt voldaan aan de uitgangspunten van de Wet geurhinder en veehouderij.

4.2.1.2 Opslag van vaste mest en kuilvoer

Binnen het melkrundveebedrijf wordt gebruik gemaakt van kuilvoer (gras en mais). Dit wordt opgeslagen op daarvoor bestemde kuilplaten en sleuvsilo's. Vaste mest wordt opgeslagen op een daarvoor bestemde mestplaat. Maximaal wordt 300 m³ opgeslagen.

In het Activiteitenbesluit zijn in hoofdstuk 3, paragraaf 3.4.5 voorschriften gesteld aan de opslag van agrarische bedrijfsstoffen. Hieronder wordt o.a. begrepen kuilvoer, vaste bijvoedermiddelen en vaste mest tot 600 m³. De voorschriften werken rechtstreeks. Op grond van deze voorschriften moeten agrarische bedrijfsstoffen op minimaal 100 meter van een geurgevoelig object in de bebouwde kom zijn gelegen en op minimaal 50 meter van een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom. Voor kuilvoeropslagen geldt dat deze op minimaal 25 meter van een geurgevoelig object moeten liggen, ongeacht de ligging van het geurgevoelige object. Wel moet kuilvoer zijn afgedekt als de afstand tot een geurgevoelig object minder is dan 50 meter.

De afstand van de sleuvsilo's tot het dichtst daarbij gelegen geurgevoelige object (Molenkampweg 28) bedraagt ca. 32 meter. De afstand van de vaste mestopslag tot het dichtst daarbij gelegen geurgevoelige object (Molenkampweg 28) is ca. 82 meter.

Molenkampweg 28 wordt, zoals hiervoor onder 4.2.1.1 aangegeven, gezien als geurgevoelig object buiten de bebouwde kom. De kuilvoeropslagen zijn afgedekt. Er wordt daarmee voldaan aan de op grond van het Activiteitenbesluit geldende afstandseisen.

4.2.1.3 Mestscheidingsinstallatie

Voor het scheiden van de mest is een mestscheidingsinstallatie geplaatst. In deze installatie wordt de dikke van de dunne mestfractie gescheiden. De dunne mest wordt teruggebracht in de mestkelders. De dikke fractie, die door de hoge druk waaronder de scheiding van de mest plaatsvindt nagenoeg droog is, wordt gebruikt als strooisel in de ligplaatsen voor het melkrundvee. De mestscheidingsinstallatie is een gesloten installatie.

Voor de beoordeling van de te verwachten geurhinder van de installatie is aangesloten bij de Handleiding bewerken en verwerken van mest op boerderijschaal. Volgens deze Handleiding kan ter voorkoming van geurhinder ten gevolge van het gebruik van de installatie worden aangesloten bij de afstandseisen uit de Wet geurhinder en veehouderij.

De mestscheidingsinstallatie staat op ca.130 meter van de dichtst daarbij gelegen woning (Molenkampweg 16). De woning wordt aangemerkt als geurgevoelig object gelegen buiten de bebouwde kom. Aan de op grond van de Wet geurhinder en veehouderij geldende afstandseisen (ten minste 50 meter) wordt voldaan.

4.2.2 Ammoniakemissie

De ammoniakemissie zal ten gevolge van de gewenste uitbreiding gaan toenemen met 243,8 kg per jaar (zie tabel 1 en tabel 2).

De ammoniak in de geëmitteerde stallucht kan schadelijk zijn voor bomen en planten. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in directe en indirecte ammoniakschade. Directe ammoniakschade aan een plant is schade als gevolg van directe opname van ammoniak uit de lucht. Indirecte ammoniakschade betreft schade die aan een plant kan ontstaan door inwerking van ammoniak op de plant via de bodem (o.a. verzuring).

4.2.2.1 Directe ammoniakschade

De beoordeling van de directe ammoniakschade heeft plaatsgevonden aan de hand van het rapport "Stallucht en Planten", juni 1981 van het Instituut Plantenziektkundig Onderzoek (IPO). Dit rapport kan, zo blijkt uit jurisprudentie, nog altijd worden gehanteerd voor het beoordelen van de directe ammoniakschade.

Volgens het rapport moet ter voorkoming van directe ammoniakschade door uitstoot van ammoniak uit stallen een minimale afstand van 50 meter worden aangehouden tot voor ammoniak gevoelige geteelde planten, zoals coniferen en een afstand van minimaal 25 meter tot daarvoor minder gevoelige geteelde planten.

Binnen genoemde afstanden komen geen bedrijfsmatige voor directe ammoniakschade gevoelige geteelde planten voor.

4.2.2.2 Indirecte ammoniakschade

Voor de beoordeling van de indirecte ammoniakschade vormt de Wet ammoniak en veehouderij het exclusieve toetsingskader.

Op grond van deze wet is oprichting dan wel uitbreiding van een veehouderijbedrijf in beginsel niet mogelijk binnen en binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied.

Gebieden zijn zeer kwetsbaar als ze binnen de grenzen van de door de provincie begrensde ecologische hoofdstructuur (EHS) liggen en als zodanig door de provincie zijn aangewezen.

Provinciale Staten van Groningen hebben de zeer kwetsbare gebieden aangewezen in bijlage 4 van de Provinciale omgevingsverordening 2009.

Binnen een zone van 250 meter rond de inrichting liggen geen zeer kwetsbare gebieden. Het dichtstbijzijnde zeer kwetsbare gebied ligt op ca. 1.700 meter. Dit betreft het Lieftingsbroek dat tevens een Natura 2000-gebied is en onder de bescherming valt van de Natuurbeschermingswet (zie paragraaf 4.2.2.4).

4.2.2.3 Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

In het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting) zijn maximale ammoniakemissie-eisen gesteld aan stalsystemen.

Voor melkrundveeplaatsen geldt op grond van dit besluit een maximale ammoniakemissie-eis van 9,5 kg per dierplaats per jaar. Hieraan wordt voldaan (zie tabel 2).

Voor jongveeplaatsen zijn in het besluit geen eisen gesteld.

Het Besluit huisvesting wordt aangepast. Het ontwerp daarvan is inmiddels gepubliceerd. In de mer-aanmeldingsnotitie zijn de in de melkrundveestal aanwezige stalsystemen ook hieraan getoetst (blz. 10 en 11). Uit de toetsing blijkt dat de stalsystemen ook voldoen aan het ontwerp besluit.

4.2.2.4 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk aan natuurgebieden. De bescherming van de Natura 2000-gebieden is in Nederland geregeld via de Natuurbeschermingswet. Voor de

in de provincie Groningen gelegen Natura 2000-gebieden zijn Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen bevoegd gezag voor uitvoering van deze wet.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is, zoals hiervoor al aangegeven, het Lieftingsbroek. Het gebied ligt op ca. 1.700 meter van het melkrundveebedrijf.

Een mogelijk negatief effect ten gevolge van het initiatief zou de depositie van ammoniak kunnen zijn. Andere negatieve effecten als: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring door geluid, optische verstoring, verstoring door mechanische effecten en bewuste verandering van soorten samenstelling, worden door de afstand waarop het Lieftingsbroek van het melkrundveebedrijf ligt, niet verwacht.

In de mer-aanmeldnotitie is een passende beoordeling opgenomen. Hieruit blijkt dat de toename aan ammoniakdepositie op het Lieftingsbroek, door aankoop van ammoniakemissierechten van andere bedrijven uit de omgeving van het Lieftingsbroek, zal worden gecompenseerd, zodat er per saldo geen toename van de ammoniakdepositie op het Lieftingsbroek zal zijn.

Op grond van de Natuurbeschermingswet is voor activiteiten in of rond een Natura 2000-gebied die een significant effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van een Natura 2000 gebied een vergunning vereist van Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het gebied is gelegen. De aanvraag voor deze vergunning is op 8 januari 2015, voordat de aanvraag omgevingsvergunning werd ingediend, door mts. Koskamp ingediend bij Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen. De procedure voor de afhandeling van deze aanvraag haakt daarom niet aan bij de procedure voor de afhandeling van de aanvraag omgevingsvergunning. Op 17 juni 2015 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen de natuurbeschermingswetvergunning verleend.

4.2.3 Fijn stof

In de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5 titel 5.2 luchtkwaliteitseisen) zijn luchtkwaliteitsnormen opgenomen voor zwaveldioxide, stikstofoxiden, fijn stof, koolmonoxide en benzeen.

Voor wat betref dit initiatief zijn alleen de vrijkomende concentraties van fijn stof uit de stallen relevant. Fijn stof afkomstig uit de stallen is veruit de grootste bron van fijn stof binnen de veehouderij. Overige bronnen, onder andere ten gevolge van transportbewegingen, zijn vergeleken met de fijn stofemissie uit de stallen minimaal. In de Handreiking fijn stof en veehouderijen van mei 2010, staat vermeld dat 95% van de fijn stofemissie afkomstig van veehouderijen afkomstig is uit de stallen.

De grenswaarden voor fijn stof zijn:

- 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ als jaargemiddelde concentratie;
- 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ als vierentwintig-uurgemiddelde concentratie, waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per kalenderjaar mag worden overschreden.

Uit artikel 5.16 lid 1, Wet milieubeheer volgt dat als minimaal aan één of aan een combinatie van de volgende voorwaarden wordt voldaan, de luchtkwaliteitsnormen in beginsel geen belemmering vormen:

- Er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- Een project leidt - al dan niet per saldo - niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- Een project draagt 'niet in betekenende mate (NIBM)' bij aan de concentratie van een stof;
- Een project past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Uit tabel 1 en 2 blijkt dat ten gevolge van de voorgenomen uitbreiding de toename van de fijn stofemissie 9.554 gram per jaar zal gaan bedragen.

In voornoemde handreiking is een tabel opgenomen die als vuistregel kan worden gehanteerd om te bepalen of een toename NIBM is. In de mer-aanmeldingsnotitie is de toename van de

fijn stofemissie getoetst aan deze tabel (blz. 14 en 16). Uit de toetsing blijkt dat de toename NIBM is. De totale fijn stofemissie na uitbreiding bedraagt 44.178 gram per jaar (zie tabel 2). De totale bijdrage is daarmee volgens voornoemde tabel ook NIBM.

4.2.4 Geluid

Het initiatief ligt niet in of in de nabijheid van een stiltegebied.

Onderdeel van de mer-aanmeldingsnotitie en de aanvraag omgevingsvergunning is een akoestisch onderzoek van Sain milieuvadvis, rapportnummer 2014-3141-1 van 2 juni 2015.

In het geluidrapport is de optredende geluidbelasting van de gehele inrichting op de in de omgeving van de inrichting gelegen geluidgevoelige objecten voldoende in beeld gebracht. De resultaten van het onderzoek geven geen aanleiding nader onderzoek daarnaar te doen in een milieueffectrapport.

Uit het geluidrapport blijkt dat, voor de optredende geluidbelastingen, de bestaande bedrijfsactiviteiten bepalend zijn. De gewenste uitbreiding heeft hierop niet of nauwelijks invloed.

4.2.5 Veiligheid

Rundveebedrijven vallen niet onder de werking van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) en het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo). De inrichting bevindt zich ook niet in een invloedgebied van een bedrijf/installatie die daar wel onder valt. Bij een normale bedrijfsvoering leveren rundveebedrijven geen veiligheidsrisico's op voor hun omgeving.

In het Bouwbesluit 2012, zijn de brandveiligheidsvoorschriften opgenomen voor het brandveilig gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen. Alle bouwwerken moeten aan deze regels voor brandveiligheid voldoen.

Behoudens reinigingsmiddelen, dieselolie en smeermiddelen worden er geen gevaarlijke stoffen opgeslagen.

4.2.6 Volksgezondheid

Momenteel bestaat nog onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd inzicht in de relatie tussen veehouderijen en de gezondheid van mensen in de omgeving van veehouderijen en zijn er onvoldoende gegevens beschikbaar over het risico in relatie tot de afstand tot veehouderijen, het bedrijfstype en de bedrijfsgrootte. Het onderzoek daarna is nog altijd gaande.

Aspecten die van invloed kunnen zijn op de volksgezondheid zijn o.a. geur, geluid, ammoniak en fijn stof. Met betrekking tot deze aspecten bestaat wet- en regelgeving waaraan de aanvraag omgevingsvergunning moet worden getoetst. Uit de mer-aanmeldingsnotitie en uit de mer-beoordeling volgt niet dat het initiatief daarmee in strijd is.

Naast de milieuwetgeving gelden voor veehouderijen specifieke rechtstreeks werkende hygiënevoorschriften die de hygiëne binnen de veehouderij bevorderen. Een goede hygiëne binnen de veehouderij voorkomt de uitbraak van dierziekten en kan daarmee ook van invloed zijn op de volksgezondheid. Mts. Koskamp is er alles aan gelegen om uitbraak van dierziekten te voorkomen.

Op basis van de huidige kennis zijn er naar ons oordeel geen zodanige risico's voor de volksgezondheid te verwachten opdat nader onderzoek daarnaar in een milieueffectrapport nodig is.

4.2.7 Licht

De stallen worden verlicht. Dit zou kunnen leiden tot lichthinder en verstoring van de duisternis dat, vooral buiten de zomermaanden, als hinderlijk kan worden ervaren.

Bij de bouw van de nieuwe stal en bij de landschappelijke inpassing van de stal is rekening gehouden met het aspect lichthinder. De getroffen maatregelen staan beschreven in de aanvullende informatie die wij d.d. 5 juni 2015 hebben ontvangen. Nader onderzoek in een milieueffectrapport achten wij niet nodig.

4.2.8 Flora en fauna

De soortenbescherming van de in Nederland voorkomende flora en fauna is geregeld in de Flora- en faunawet.

Behalve de kalvertuin vindt er geen nieuwbouw plaats. Ten behoeve van de bouw van de kalvertuin behoeven geen bouwwerken te worden gesloopt of sloten te worden gedempt. De bouw vindt plaats binnen het agrarisch bouwblok op grond die thans in gebruik is als boerenerf. Door dit huidige gebruik is het niet aannemelijk dat ter plaatse van de nieuwbouw van de kalvertuin beschermde flora en fauna zal voorkomen.

4.3 Effecten op bodem en grondwater

In de omgeving van de inrichting liggen geen bodem- of grondwaterbeschermingsgebieden.

De binnen de inrichting plaatsvindende bodembedreigende activiteiten, zoals opslag vloeibare mest, vaste mest, kuilvoer en dieselolie zijn normaal voor agrarische bedrijven. Om bodemverontreiniging ten gevolge van de binnen de inrichting plaatsvindende bodembedreigende activiteiten te voorkomen zijn binnen de inrichting voorzieningen getroffen.

4.4 Effecten op oppervlaktewater en doelmatig beheer afvalwater

Vanuit de inrichting wordt enkel schoon hemelwater op het oppervlaktewater gebracht. Het initiatief leidt niet tot een toename van het verhard oppervlakte, zodat er geen toename van de hoeveelheid te lozen hemelwater zal zijn.

Al het overige afvalwater dat binnen de inrichting ontstaat wordt op de mestkelders dan wel op de gemeentelijke riolering gebracht.

4.5 Effecten op doelmatig beheer van afvalstoffen

Binnen het initiatief komen, zo blijkt uit de aanvraag omgevingsvergunning, de voor rundveehouderijen gebruikelijke afvalstoffen vrij. Deze bestaan onder meer uit (vaste) mest, kadavers, landbouwplastic en overig bedrijfsafval.

Mest wordt volgens de regels van het Besluit gebruik meststoffen ingezet als meststof. Kadavers worden volgens de daarvoor geldende regels in de Regeling dierlijke producten opgeslagen en afgevoerd. Landbouwplastic van de kuilvoeropslagen wordt apart gehouden en afgevoerd naar een inzamelaar. Overig bedrijfsafval bestaat onder meer uit papier en karton en kleine hoeveelheden afgewerkte olie. Papier en karton wordt afgegeven aan een vereniging. Afgewerkte olie aan een erkende inzamelaar.

4.6 Effecten op het verbruik van energie en natuurlijke hulpbronnen

Binnen het melkrundveebedrijf zijn maatregelen getroffen waarmee het energieverbruik wordt beperkt. De maatregelen zijn beschreven op blz. 13 van de mer-aanmeldingsnotitie. Op het dak van de nieuwe melkrundveestal zijn onder andere zonnecollectoren geplaatst.

Voor het drinken van vee en voor het schoonmaken van de melkstal wordt gebruik gemaakt van grondwater. Het grondwater voor het reinigen van de melkstal wordt, voordat het wordt gebruikt, eerst gebruikt als voorkoeling van de melk. Leidingwater wordt gebruikt voor het reinigen van de melkinstallatie.

De grondwateronttrekking is relatief klein. Door het gebruik van grondwater wordt het gebruik van kostbaar leidingwater beperkt.

4.7 Effecten op landschappelijke, natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarden

4.7.1 Landschap

Behalve de aanleg van de kalvertuin vindt er geen nieuwbouw plaats. De kalvertuin komt op het bestaande erf en ligt grotendeels besloten tussen de bestaande bedrijfsgebouwen. Het initiatief heeft dan ook geen effecten voor het landschap.

4.7.2 Archeologie

In het Bestemmingsplan Buitengebied zijn de archeologische en cultuurhistorische waardevolle terreinen aangewezen met als doel de aanwezige archeologische en cultuurhistorische waarden van deze terreinen veilig te stellen. Het initiatief ligt niet in een gebied met archeologische verwachtingen. Ten gevolge van het initiatief vinden overigens geen ingrepen in de bodem plaats.

4.7.3 Ecologische hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De gevolgen van het initiatief op de waarden en kenmerk van de EHS moeten worden beoordeeld.

Het initiatief ligt op ca. 700 meter van de grens van de EHS. Gezien deze afstand zou enkel de depositie van ammoniak afkomstig van de stallen relevant kunnen zijn. De bescherming van de EHS tegen ammoniak afkomstig van veehouderijen vindt plaats via de Wet ammoniak en veehouderij, welke daarvoor het exclusieve toetsingskader vormt. Het initiatief is daarmee niet in strijd (zie hiervoor onder 4.2.2.2).

4.7.4 Natura 2000

Op de gevolgen van het initiatief op Natura 2000-gebieden is hiervoor onder 4.2.2.4 al ingegaan.

4.8 Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden

Het initiatief ligt niet in een gebied waarin de wettelijke normen inzake milieukwaliteit reeds nu al worden overschreden.

4.9 Het grensoverschrijdend karakter van het effect

Het initiatief ligt op ca. 7,5 kilometer van de Nederlands-Duitse grens. Gezien deze afstand zijn er geen negatieve effecten ten gevolge van het initiatief op Duits grondgebied te verwachten.

4.10 Cumulatie met andere projecten

Bij de beoordeling van de milieugevolgen van het initiatief op de omgeving, moet rekening worden gehouden met eventueel in de omgeving van het initiatief nog te realiseren projecten. Hierbij moet het gaan om concrete op uitvoering gerichte projecten. In de omgeving van het initiatief zijn geen concrete projecten bekend die van invloed kunnen zijn op het initiatief.

5 Conclusie

De kenmerken, de plaats en de kenmerken van het potentiële effect van de voorgenomen activiteit zijn naar onze mening niet dusdanig dat er sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Op basis van alle hiervoor beschreven aspecten afzonderlijk en in samenhang bezien, concluderen wij dat de voorgenomen activiteit geen milieueffecten heeft van een dusdanige omvang dat nadere beoordeling daarvan in een milieueffectrapportage zinvol is.

6 Besluit

Gelet op het vorenstaande en gelezen de mer-aanmeldingsnotitie besluiten wij dat ten behoeve van de voorgenomen activiteit geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

7 Rechtsmiddelen

Dit beoordelingsbesluit moet worden beschouwd als een voorbereidingsbesluit op grond van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen geen bezwaar of beroep open staat. Wanneer een belanghebbende, los van het voor te bereiden besluit op de aanvraag omgevingsvergunning, rechtstreeks in zijn belang wordt getroffen kan deze belanghebbende bezwaar maken. Anderen kunnen bezwaar maken tegen dit beoordelingsbesluit in de procedure van het uiteindelijke besluit op de aanvraag omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Sellingen, 25 augustus 2015

Besluitno. B05

Burgemeester en wethouders van Vlagtwedde

